

Tractatus De Schismate

Longueval, Jacques

Lovanii, [1718]

§. III. Schisma Regnorum turbas & ruinam causat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64915)

volutati, de Episcopis sententiam ferimus. Quid facit sub tunica pœnitentis regius animus? Quàm contemptim proteruntur hodie Viri insignes Ecclesiastici & Religiosi! Nec mirum: sola Clerum venerabilem facit Religio; Schisma verò Religionis ruina est.

Neque satis est Clerum Schismaticum jacturam facere nominis & dignitatis, nisi etiam bonorum temporalium direptione ad miseram redigantur paulatim egestatem. Quid Clero cum divitiis? clamant laicæ potestates; & Ecclesiæ reformandæ prætextu indè præclaræ reformationis ducunt exordium, undè crumenarum suarum sperant incrementum. Hinc in Germania, Suecia, Scotia, Anglia, sumptum est reformationis initium. Scilicet Ecclesiarum & Monasteriorum amplis proventibus & redditibus inhiando, in Schisma faciliùs prolapsi sunt Principes: neque major est obex quo minùs ad unitatem Ecclesiæ revertantur, quàm prædarum istarum faciendæ restitutio.

§. III.

Schisma Regnorum turbas & ruinam causat.

Non *Respublica est in Ecclesia, sed Ecclesia in Republica est*, inquit verè & acutè S. Optatus: significans, sicut anima, quæ est pars hominis præstantior, in corpore est, illudque animat, sic Ecclesiam in Republica velut ejus animam esse. Itaque cum tranquilla est Ecclesia, Reipublicæ tranquillitatem præstat; cum perturbata, Rempublicam quoque turbari necesse est. Populus Deo infidelis, quomodo

Lib. 3. n. 3.

modo Principi fidelis erit? Quare Petrus Apostolus priusquam dicat, *Regem honorate*, præmittit immediatè, *Deum timete*: quasi debitus Regi honor sine Dei timore constare non possit. Narrat Regum historia Summum Sacerdotem Joiadam, ut folium Joæ Regis junioris stabiliret, voluisse ut populus inito foedere prius se obligaret Deo, quàm fidelitatis Sacramentum diceret Regi: non ignorans, fidem juratam Deo, populum Regi, & Regem populo, nexu arctissimo devincere. Nexum hunc dissipat Schisma. Nihil enim Schismaticos facit nisi effrænis libertatis cupiditas, & cervix capistri impatiens. Aurea est hæc S. Optati Episcopi Milevitani sententia: *Factio mater Schismatis*. Ecquis sibi persuadeat, hominem qui jugum spirituale, quod omnium sacratissimum & levissimum est, subire derectat, non excussurum denique frænum potestatis secularis? Næ is malè perspectum haberet genium Novatorum.

Optat. l. 2.
n. 3.

Noverat hunc apprimè Carolus Magnus, cum dixit, *Nulla pacto agnoscere possumus, qualiter nobis fideles existere possunt, qui Deo infideles & suis Sacerdotibus inobedientes apparuerint: aut qualiter nobis obedientes, nostrisque Ministris ac Legatis obtemperantes erunt, qui illis in Dei causis, & Ecclesiarum utilitatibus non obtemperant.*

Tom. 2.
Concil.
Gall. p. 231
Inter Capit. Sele-
& a cap. 2.

Vinc. Li-
rin. Com-
mon. c. 6.

Noverat & Vincentius Lirinensis, qui vivis coloribus genium Novatorum Hæreticorumque depinxit. Etenim de Arianismo loquens, *Cujus, inquit, temporis periculo satis superque monstratum est, quantum invehatur calamitatis novelli dogmatis inductione. Tunc siquidem non solum parvæ res, sed etiam maxima labefactata sunt. Nec enim tantum adfinitates, amicitia,*

citia, domus, verum etiam urbes, populi, Provincia, nationes, univcrsum postremo Romanum Imperium funditus concussum & emoliturum est. Namque cum profana ipsa Arianorum novitas, velut quedam Bellona, aut Furia, capto primo omnium Imperatore, cuncta deinde palatii culmina legibus novis subjugasset, nequaquam deinceps destitit universa miscere atque vexare, privata ac publica, Sacra profanaque omnia, nullum boni & veri gerere discrimen, sed quoscumque collibuisse, tanquam de loco superiore percutere.

Minus quoque audaces & furiosos Hæresis fecit Arianos quam Schisma Donatistas. In Parmenianum Donatistam gravi oratione invehitur S. Optatus. Ostendam, inquit, partem Lib. 2. vestram cruentis moribus pastam, Christianorum sanguine opimatam . . . Episcopis vestris jubentibus & presentibus, super altare Catholici Diaconi occisi sunt . . . lacerati sunt Viri, tractata sunt Matrona, infantes necati, abacti sunt partus . . . ut omnia Sacrosancta vestri Episcopi violarent, jusserunt Eucharistiam canibus fundi . . . Ampullam quoque Chrismatum per fenestram, ut frangerent, jactaverunt. Fœlix (Episcopus Donatista) inter crimina sua & facinora nefanda, ab eo compressam puellam cui mitram ipse imposuerat, à qua paulò antè pater vocabatur, nefariè incestare minime dubitavit. Hæ sacrilegæ furia, quibus Schismatici Donatistæ diu Africam vexaverunt, eam tandem in Vandalorum Arianorum redegerunt servitutem; quemadmodum Ecclesiam orientalem infidelium jugo Schisma subjecit. Et quas tragicas scenas Anglia, illud Schismatis & erroris theatrum exhibuit! Quantâ sanguinis effusione Henricus VIII. Schisma suum stabilire coactus est! Primum credi-

Thomas-
sin. Tract.
de Edict.
Eccl. 1. 2.
P. 473.

credidit fidei Catholicae duntaxat se esse deser-
torem: at mox persecutor est factus, & tyran-
nus. Inter eos, quos iussit occidi, cum aliter suum
in Anglicana Ecclesia Primatum stabilire non pos-
set, numerantur Cardinales duo; Archiepiscopi
tres; triginta Episcopi; Abbates tredecim; quin-
genti Priores, Monachi aut Presbyteri; Decani
tredecim; Canonici sexaginta; quinquaginta &
amplius Sacra Theologia Doctores; Duces, Mar-
chiones aut Comites duodecim; viginti-novem Ba-
rones; Nobiles amplius trecenti; Cives centum;
centum & decem Matrona: ut de reliquis sileam.
En Schismatis fructus. Potestne his phaleris
ornata Novitas placere Catholicis Gallis?

Nunquam Schisma Religionem sine Reipu-
blica tumultu divisit. Hollandia nodum, quo
Pontifici necebat & Regi, uno acinacis
ictu diffecit. Suecia simul cum novo Rege
fidei novitatem induxit. Post Schisma saepe
nutavit Angliae corona, saepe etiam de Re-
gum verticibus excussa. Galliae Reges cum
Petri Cathedra haecenus junctissimi, solii
sui firmitatem ab hac solidissima Petra mu-
tuarunt.

Damian. 1.
7. Epist. 3.
ad Hen-
ric. Im-
perat.

Petri Damiani ad Henricum Imperatorem
vox est: Cavendum est, o Rex, ne dum tu pate-
ris dividi Sacerdotium, tuum quoque, quod absit,
dividatur Imperium. Nam... mox ut Saül ap-
prehendit summitatem pallii Samuelis, & scidit;
protinus illi Samuel, SIC, inquit, SCIDIT DO-
MINUS REGNUM ISRAEL A TE HODIE.

Supple-
mentum
pistola.

Sectae novissimae spiritum rebellionis, ve-
lut sibi proprium vindicare videntur. Luthe-
rus, tantarum ipse fax & incensor turbarum,
ad amicum quemdam suum scribebat: Pro-
pheta sui, cum saepe predixi, spiritum Sacramen-
tariorum

tariorum esse spiritum rebellionis. Quàm cruenta olim in regno suo bella fuscitaverit scissa Religio, Galli meminerunt. Calvinismus, fa-
 teor, rebellionis fons fuit. At Jansenismus ex Calvini ovo prognatus est; nec spondet, si prævaluerit, meliora. Hydræ illius Herculeæ abscisso capite uno, alterum, demissis quidem paulò magis auriculis, at eodem veneno turgens enatum est. Minusne ab hoc timendum est publicæ tranquillitati? In Regum palatia citò volvitur flamma templorum, & segniùs extinguitur quàm apparet. Dominum cum populo Israël, cujus partem Core ad seditionem incenderat, suppliciter deprecemur: *Fortissime Deus spirituum universe carnis, num uno peccante, contra omnes ira tua deserviet?*

rum Lu-
 theri
 Epist. 100.

Num. 16.
 v. 22.

CAPUT XIII.

Quà cautione opus sit Schismate imminente.

§. I.

Quid agere & pati debeant Episcopi ad avertendum Schisma.

SI quis dubitet, quodnam sit Religione periclitante Episcoporum officium, is consideret quod sit officium belli Ducis, quando in regni viscera irrumpunt hostes: quod naucleri, dum navis tempestate jactatur: quod Pastoris, dum in ovili grassatur lupus. Nemo dubitat quin Episcopi Duces sint